

بسمه تعالی

عوارض حین همودیالیز

مرکز آموزشی پژوهشی درمانی امام علی (ع)

دفتر آموزش سلامت

تاریخ تولید: ۱۰/۰۲/۹۵

کد: ۷-۱

۸- افزایش فشارخون

علت: افزایش حجم مایعات به علت تجویز زیاد از حد محلول نمکی و یا خون، اضطراب و سندرم عدم تعادل

علائم: سردرد، درد قفسه سینه، تاری دید، تپش قلب و تهوع

مداخلات: زیاد کردن دور پمپ دستگاه در موارد ازدیاد آب و نمک،

استفاده از داروهای پایین آورنده فشار خون و آرامبخش و استفاده از داروهای مدر غیر از نگهدارنده های پتاسیم

۹- خونریزی

علت: استفاده نامناسب از هیپارین، خروج سوزن از محل تزریق، جدا شدن محل اتصال لوله ها یا پاره شدن آنها

علائم: کاهش فشار، درد جلوی قلبی، رنگ پریدگی، تعریق، شوک، تشنج و تغییر رنگ محلول دیالیز

مداخلات: تزریق هیپارین در حداقل ممکن،

در صورت پارگی لوله ها تعویض آنها

در صورت مسمومیت با هیپارین تزریق سولفات پروتامین

منابع: 1. گروه نویسندگان، پرستار و دیالیز. وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی. شرکت انتشارات سها، پاییز ۱۳۸۸ / 2. consult nursing (پایگاه اطلاعاتی)

۶- آمبولی هوا

علت: تجویز مایعات وریدی که پس از اتمام، هوا وارد مدار شود، خرابی و پارگی لوله ها و جدا شدن محل اتصال

علائم: درد قفسه سینه، سرفه، تنگی نفس، عرق سرد، سیانوز (تیرگی پوست)، شوک و تشنج

مداخلات:

✓ در حین تجویز مایعات وریدی و در پایان دیالیز در حین برگشت خون از مدار به گردش خون اصلی دقت شود که هوا وارد گردش خون بیمار نشود.

✓ در صورت بروز قطع دیالیز و خوابانیدن بیمار به پهلو چپ در حالتی که سر پایین و پاها بالا باشد.

✓ تجویز اکسیژن، ماساژ قلبی و تنفس مصنوعی

۷- سردرد

علت: اضطراب و علل روانی، افزایش فشار خون، واکنش نسبت به داروی خاص و سندرم عدم تعادل

مداخلات: دریافت داروهای مسکن و آرامبخش،

کاهش فشار با دارو

عوارض حین همودیالیز

کلیه افرادی که بنا به دلایل مختلف تحت انجام دیالیز قرار میگیرند ممکن است در طول انجام آن با مشکلات و عوارض مختلفی مواجه شوند که در اینجا به شایعترین و مهمترین آنها اشاره می گردد تا در صورت بروز، با شناخت علائم و انجام اقدامات لازم از تشدید یا وقوع مجدد آنها پیشگیری بعمل آید

۱. کاهش فشارخون

علت: مصرف بی رویه داروهای پایین آورنده فشارخون، از دست دادن بیش از اندازه مایعات بدن حین همودیالیز، خونریزی و نشت خون

علائم: تهوع، استفراغ، سرگیجه، عرق سرد، افت فشار، افزایش نبض

مداخلات:

✓ قطع مصرف داروهای فشارخون از ۶ ساعت قبل از دیالیز،

✓ عدم مصرف غذا حین همودیالیز،

✓ بالا بردن پاها تا ۳۰ درجه در صورت شروع علائم،

✓ دریافت 100-500 ml سرم،

✓ کاهش سرعت انجام دیالیز،

✓ دریافت اکسیژن و داروهای بالابرنده فشارخون

۲- کرامپ (گرفتگی) عضلات

علت: افزایش سرعت دیالیز و کمبود سدیم مایع دیالیز

علائم: درد شدید و ناگهانی و سفت شدن عضلات

مداخلات:

✓ پیشگیری از افزایش وزن زیاد از حد در بین جلسات دیالیز،

✓ کاهش سرعت و افزایش زمان دیالیز،

✓ دریافت داروهای شل کننده عضلانی مانند دیازپام تا ۲ ساعت قبل از شروع دیالیز

✓ ماساژ و گرم نمودن عضو مبتلا

۳- سندرم عدم تعادل

علت: همودیالیز با سرعت و شدت زیاد در جلسات اول شروع

درمان و افت سریع اوره خون

علائم: تهوع، استفراغ، سرگیجه، افزایش فشارخون، سردرد، تاری دید، بی قراری و گاهی تشنج و کما

مداخلات:

✓ کم کردن مدت دیالیز به ویژه در جلسات اول طوریکه در جلسه

اول ۲ ساعت، جلسه دوم ۳ ساعت و جلسه سوم ۴ ساعت باشد،

✓ در صورت شروع علائم توقف دیالیز و دریافت محلولهای نمکی و داروهای چون دگزامتازون

۴- تهوع و استفراغ

علت: افت فشارخون، واکنش تب زا به آب شهر، سندرم عدم تعادل و اضطراب

مداخلات:

✓ دریافت داروهای ضدتهوع و استفراغ و آرامبخش در صورت بدتر شدن واکنش قطع دیالیز

۵- تنگی نفس

علت: افزایش حجم آب و نمک، کم خونی، آمبولی هوا و آمبولی ریه

مداخلات:

✓ قرار گرفتن در وضعیت نیمه نشسته،

✓ دریافت اکسیژن،

✓ افزایش سرعت دیالیز

✓ دریافت خون در صورت نیاز